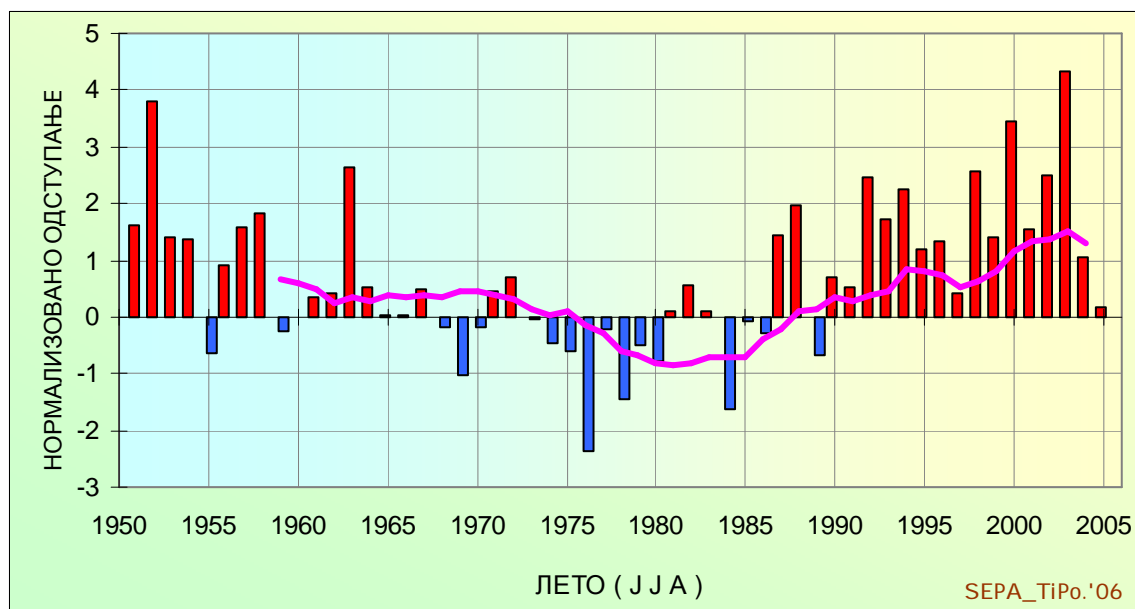
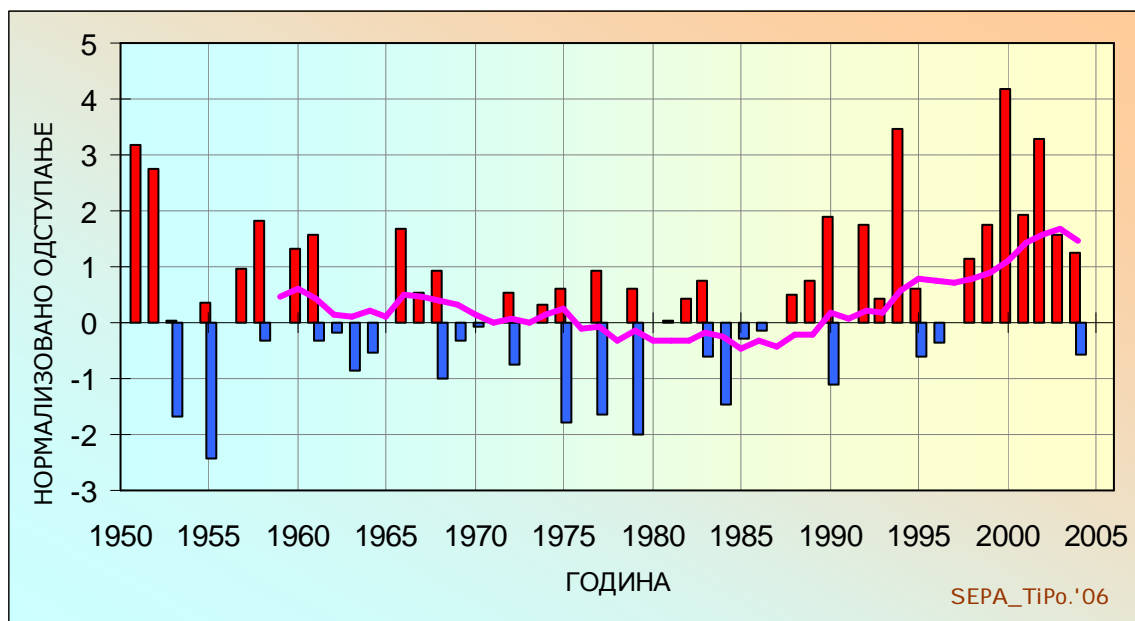

ОЦЕНА КЛИМЕ 2005. ГОДИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Температура ваздуха

Оцена топлотних услова на подручју Србије током 2005. године извршена је преко нормализованих одступања температуре ваздуха. Одступања су одређивана у односу на нормале из периода 1961-1990. Анализиран је период године (јануар-децембар) и лета (јуни, јули и август).

Слика 1 . Нормализована одступања, са десетогодишњим клизним срењаком, годишње (горе) и летње (доле) температуре ваздуха у Републици Србији, период 1951-2005.

Нормализовано одступање средње годишње и средње летње температуре ваздуха за Србију током периода 1951-2005. приказано је на Сл. 1. Нормализовано одступање средње годишње температуре ваздуха за 2005. је негативно али не мање од -1 , што указује да је 2005. година у Србији била хладнија од просека али у границама нормале. Претходних седам година су имале годишњу температуру изнад просека. Последња хладнија година од просека, на подручју Србије, била је 1996. година.

Нормализовано одступање средње летње температуре ваздуха за 2005. годину у Србији је позитивно и мање од 1, што указује да лето било топлије од од просека али у границама нормале. Било је то шеснаесто, узастопно од 1990, топлије лето од просека.

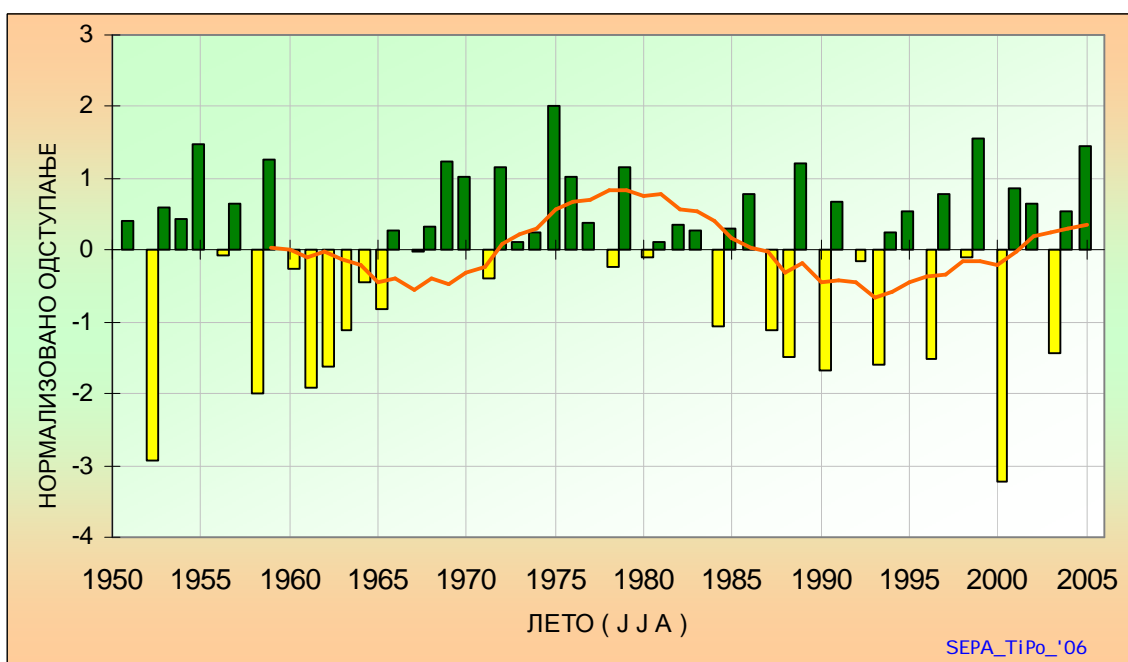
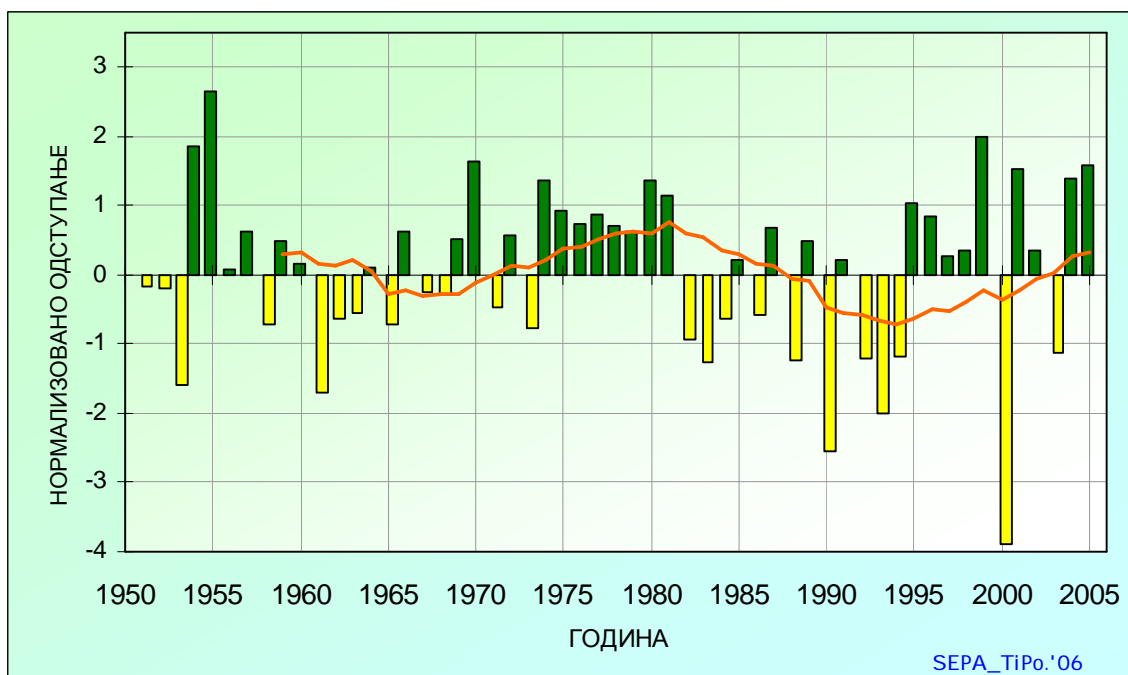
По анализама РХМЗ-а (<http://www.hidmet.sr.gov.yu>) карактеристике месечних вредности температуре ваздуха током 2005. су : Јануар топлији од просека, фебруар изразито хладнији од просека, са 11 ледених дана. Почетком марта на више ГМС регистровани апсолутни минимуми температуре за март месец. Почетак априла је у знаку мраза, а другу и трећу декаду карактеришу летњи дани. Почетком маја било је мраза у вишим деловима а крајем маја су измерене изразито високе температуре. Прва половина јуна је хладнија а друга топлија од просека. Почетак јула је хладнији од просека. Августовске минималне температуре су више од просечних. Септембар и октобар су незнатно топлији од просека, а новембар хладнији. Децембар је топлији од просека, минималне температуре су приметно више од просека.

Падавине

Оцена падавина и услова влажности на подручју Србије током 2005. године извршена је, као и у случају температура, преко нормализованих одступања. . Анализиран је период године (јануар-децембар) и лета (јуни, јули и август).

Нормализовано одступање годишње и летње суме падавина за Србију током периода 1951-2005. приказано је на Сл. 2. Нормализовано одступање годишње суме падавина за 2005. је позитивно и веће је од 1. То указује да је 2005 године у Србији било више падавина од просека. Износ позитивног одступања указује да је 2005. кишна година. Анализа података за летњи период указује да је и лето 2005. било са суфицитом падавина. По износу позитивног одступања лето 2005. у Србији се означава као кишно.

По анализама РХМЗ-а (<http://www.hidmet.sr.gov.yu>) карактеристике месечних падавина током 2005. су : Јануар карактерише мањак падавина у Војводини а суфицит у Неготинској крајини. Снежни покривач се, у нижим деловима, формирао крајем месеца, док га је на планинама било током целог месеца. Фебруар се одликује снежним покривачем у целој Србији. Током марта је било суфицита падавина у Војводини а дефицита у централној Србији. На Палићу су премашена два апсолутна месечна екстрема. Измерена је највећа мартовска сума падавина, 93.8мм, а такође регистрован и нови мартовски (уједно и нови апсолутни) максимум дневне количине падавина, 66.6 мм. У априлу је у већем делу земље био кишнији од просека. Кише су биле најчешће и најобимније у периоду од 13. до 27. априла. У Великом Градишту је са 63.3мм, превазиђен досадашњи дневни максимум падавина. Највећи суфицит у односу на вишегодишњи просек забележен је у Кикинди, В.Градишту, Ћуприји и Нишу.

Слика 2. Нормализована одступања, са десетогодишњим клизним срењаком, годишњих (горе) и летњих (доле) количина падавина у Републици Србији, период 1951-2005.

У Кикинди је у периоду од 11.04. до 30.04. пало 343.7 % више од нормалне количине падавина. С обзиром да је протекла зима обилувала падавинама и дугим задржавањем снежног покривача, земљиште је било веома влажно. Нове велике количине падавина у априлу су делом допринеле изливању реке Тамиш на територији Румуније и плављењу великих површина у пољопривредном подручју пограничног дела Баната. Почетак маја је био без падавина. У периоду од 5.05. до 21.05. киша је скоро непрекидно падала у целој земљи. У првој декади јуна било је

суфицита падавина у већем делу Србије, изразито у Војводини. У Неготинској крајини забележен дефицит падавина. Јули месец карактеришу изражене падавине у Војводини. У Сомбору су регистровани нови апсолутни месечни максимуми сума падавина, 199.3 мм и дневни максимум падавина 69.0мм. Током августа је у већини места било 15 до 20 кишних дана, што је двоструко више од просека. Месечне количине падавина биле су знатно веће од просечних. У Неготину и Зајечару укупне месечне суме су биле чак четири пута веће од вишегодишњих просека. Досадашњи максимуми августовских падавина су превазиђени на подручју Палића, Неготина, Зајечара, Црног Врха и Димитровграда. Падавине су током септембра биле честе, а у другој половини месеца и обилне. Тада су на већини ГМС забележени нови дневни максимуми падавина. У Смедеревској Паланци је 19.септембра измерен нови дневни максимум од 92.6мм. Стари је износио 43.7мм. У централном делу Србије количине падавина су биле два пута веће од просека за септембар, док је на југоистоку Србије забележен дефицит падавина. Октобар и новембар карактерише дефицит падавина, посебно на подручју Војводине. У децембру се поново бележи суфицит падавина који је остварен највећим делом у првој декади месеца. Укупне месечне количине биле су на подручју Црног Врха и у западним деловима Србије изнад и знатно изнад нормале, а на подручју Копаоника и Сјенице чак екстремно изнад нормалних вредности. Месечна сума падавина од 125.1 мм измерена на Копаонику, превазилази апсолутно највећу вредност за децембар до сада од 116.6 мм. Снежни покривач се задржао на планинама током целог месеца, а у осталим крајевима се формирао у другој половини месеца.